

Strategie předcházení školní neúspěšnosti

VOŠ a SPŠ strojní, stavební a dopravní Děčín

Vypracovala Mgr. Lenka Jelínková, v Děčíně 2. 9. 2019
Aktualizováno 31.8.2025, Mgr. Simona Wisurová

Strategie předcházení školní neúspěšnosti vychází z vyhlášky č. 27/2016 Sb.

Příčiny školní neúspěšnosti

Školní neúspěšnost bývá důsledkem individuálních rozdílů v osobnosti žáků, v jejich výkonnosti, motivaci i jejich rodinné výchově. Neprospěch je často způsoben souborem příčin, které je třeba dobře rozpoznat.

Nejčastěji má na školní úspěšnost nebo neúspěšnost vliv:

- a) osobnost žáka - nedostatečná paměť, emoční labilita, nízká odolnost vůči zátěži, poruchy učení, poruchy chování, zdravotní znevýhodnění;
- b) nepodnětné rodinné prostředí, žáci ohrožení sociálně nežádoucími jevy, problémy ve vztazích v rodině nebo ve škole.

Řešení školní neúspěšnosti

V první řadě je nutné podrobit dítě kvalitní pedagogické, speciálně-pedagogické a případně psychologické diagnostice, aby byly odhaleny konkrétní příčiny selhávání žáka. Diagnostika žakových možností, učebních stylů a vzdělávacích potřeb nám pak umožní nastavit vhodná opatření.

Možná opatření volíme individuálně na základě diagnostiky a zjištěných potřeb studentů.

1. Poruchy učení a chování, jiná zdravotní omezení a znevýhodnění: kompenzace nedostatků s pomocí speciálně pedagogických metod a postupů na základě doporučení PPP.
2. Žáci sociálně znevýhodnění: motivace žáka k učení, spolupráce s rodinou, vytvoření podmínek pro domácí přípravu i ve škole ve volných hodinách, přístup k internetu ve škole, práce s klimatem třídy a začleňování těchto dětí do majoritního kolektivu.
3. Žáci s vysokou absencí: včas žákům nabídnout podporu při zvládnutí zameškané látky - plán doplnění učiva a dozkoušení, konzultace s žákem a rodiči, kde se domluví harmonogram a různé způsoby podpory dítěte.

Postup při řešení školní neúspěšnosti

Hlavním opatřením je jednoznačně zvýšená spolupráce s rodiči a to zejména v 1.ročníku studia.

1. Po prvním čtvrtletí třídní učitelé domluví jednání s rodiči žáků, kteří jsou za toto čtvrtletí hodnoceni nedostatečně nebo dostatečně, ale vyučující vyhodnotí vývoj jako rizikový. Přítomni budou: TU, rodič, žák, učitelé daných předmětů, kde žák neprospívá, případně výchovný poradce. Zde se domluví možnosti a opatření vedoucí k nápravě.
2. Stanoví se termín další schůzky, nejpozději do tří měsíců od zahájení programu, při které se vyhodnotí úspěšnost zvoleného postupu. Jednání s rodiči iniciuje a za jeho koordinaci a realizaci odpovídá třídní učitel.

3. Podle zájmu je možné využít individuální konzultaci žáka s výchovným poradcem (případně rodičů, žáka a VP) - diagnostika školní neúspěšnosti a poradenství (např. nastavení podpory při učení, zjištění učebních stylů).
4. Pokud se situace nezlepšuje, lze žákovi v následujícím pololetí vypracovat PLPP. Třídní učitel ve spolupráci s vyučujícími jednotlivých předmětů navrhne výchovnému poradci konkrétní znění PLPP. Třídní učitel zajišťuje seznáení všech zainteresovaných ke společné úvodní schůzce, kde jsou rodiče a žáci s plánem seznámeni a dojde k jeho podpisu.
5. Na závěr školního roku by měla být podpora vyhodnocena opět na společné schůzce s rodiči a žákem.

Plán pedagogické podpory (PLPP)

Plán pedagogické podpory je souhrn opatření nabízených žákům a jejich rodičům, který se podpisem všech stran stává pro všechny závazným. Žák, učitelé a rodiče svým podpisem uzavírají dohodu (smlouvu) o společné podpoře žáka a o svých povinnostech, které tím na sebe berou. Nezbytnou součástí PLPP jsou tedy povinnosti jednotlivých stran (škola, žák, rodič), sankce při jejich nedodržování a podmínky, za kterých škola od této dohody odstupuje.

Formy a metody práce

Pro úspěšnost PLPP jsou podstatné především formy a metody práce využívané učitelem, ke kterým patří zejména:

- zadávání pravidelných úkolů vycházejících ze stanoveného obsahu učiva pro domácí přípravu - dílčí úkoly odpovídající žakovým vzdělávacím možnostem
- možnost plnit zadané úkoly v rámci volných hodin ve škole, možnost doučování
- užívání podpůrných aktivit – oznámení písemné práce, stanovení termínu zkoušení z konkrétního učiva, umožnění opravného pokusu
- používání podpůrných pomůcek při samostatné práci – přehledy, tabulky, kalkulačky, nákresy, aj. dle charakteru předmětu, které pomohou žákovi lépe se orientovat v učivu
- individuální práce s žákem v rámci individuálních konzultací i v rámci vyučovací hodiny – pomoc žákovi odstranit výrazné mezery v učivu, podpora při výuce při výkladu nového učiva
- vedení písemných záznamů – zadání úkolu, termín splnění, poskytování pravidelných informací o průběhu PLPP rodičům a výchovnému poradci – informace o přístupu žáka k plnění povinností v časovém sledu
- domluva konzultační hodiny, kdy si učitel zve žáka na konkrétní termín v případě, že žák potřebuje opakovaně vysvětlit probírané učivo, učitel telefonicky zve rodiče současně s žákem, aby je informoval o pravidlech práce, aby se s rodiči dohodl, jak mohou své dítě podpořit
- doučování